

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: M. Țurcan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

Î N C H E I E R E

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iuri Sorochin,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Sorochin
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea tergiversării examinării
dosarului contravențional în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2019 Iuri Sorochin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, solicitând constatarea tergiversării examinării
dosarului contravențional în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 07 februarie 2019
Judecătoria Chișinău a pronunțat hotărâre pe marginea contestației înaintată de
contestatarul Sorochin Iuri, împotriva procesului-verbal seria MAI02 579268 din
19.08.2014, în pricina contravențională la contestație înaintată de către Sorochin
Iuri împotriva agentului constator Ticheu Veaceslav cu privire la anularea
procesului-verbal cu privire la contravenție.

Prin hotărârea din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău s-a admis
contestația depusă de către Sorochin Iuri, s-a anulat procesul-verbal cu privire la
contravenție și s-a încetat procesul contravențional în cauza.

A menționat că, conform Codului contravențional instanța de judecată
urmează să examineze așa fel de dosare în termen de 30 zile. În acest caz, instanța
de judecată a tergiversat examinarea dosarului cu 1668 de zile, ce este cu 55,6 ori
mai mult decât prevede legea.

La data de 19 martie 2018 prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost admisă
cererea de recurs și trimis dosarul la rejudecare în alt complet de judecată. Faptul
rejudecării dosarului deja constată că s-a tergiversat examinarea dosarului din vina
instanței de judecată.

A solicitat reclamantul Sorochin Iuri să fie constatat faptul că a fost încălcat
dreptul reclamantului la judecarea dosarului contravențional în termen rezonabil,
să i se acorde reclamantului Sorochin Iuri a unei satisfacții echitabile, de la bugetul
de stat, în contul reparării prejudiciului moral, în sumă de 150 000 de lei.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Sorochin Iuri s-a admis parțial. S-a constatat faptul încălcării dreptului reclamantului Sorochin Iuri la judecarea cauzei contravenționale, contestația asupra procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI02 579268 din 19 august 2014 în termen rezonabil. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Sorochin Iuri suma de 3 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei. În rest, cererea s-a respins ca nefondată.

La 07 octombrie 2019, Ministerul Justiției a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului casarea hotărârii din 26 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 01 noiembrie 2019, Iuri Sorochin a declarat apel împotriva hotărârii din 26 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului și casarea parțială a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Iuri Sorochin (f.d. 64-66).

La 12 februarie 2020, Iuri Sorochin a declarat recurs împotriva încheierii din 19 decembrie 2019 a instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de către Iuri Sorochin și s-a menținut încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea din 26 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că din materialele dosarului s-a constatat că din cele trei ședințe stabilite pentru examinarea cauzei în fond, una a fost amânată la cererea petiționarului, iar a două nu a avut loc din motivul înaintării cererii de recuzare judecătorului Lilia Lupașco din partea petiționarului Sorochin Iuri. Astfel, amânarea ședințelor de judecată în cazul din speță nu poate fi privită ca o încălcare a dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, or, după cum s-a menționat mai sus ședințele de judecată au fost amânate exclusiv din motive întemeiate, impuse de normele de drept procedural ce reglementează dreptul la apărare, fiind lipsit arbitrariul, iar termenele ședințelor au fost stabilite rezonabil, în interval reduse de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

Instanța de apel a menționat, că pe tot parcursul examinării pricinii, reclamantul nu a depus nicio cerere prin care ar fi solicitat accelerarea examinării cauzei, or potrivit materialului probator la acel moment reclamantul nu obiecta în privința termenului de examinare și incidentelor de procedură respectivă, fapt care este relevant în raport cu pretențiile înaintate în prezenta cerere de chemare în judecată.

Astfel, în cadrul examinării pricinii Sorochin Iuri și- a manifestat tacit acordul cu termenii pentru care se amânau ședințele de judecată și nu obiecta împotriva amânării ședințelor, ceea ce denotă cert faptul că, schimbarea opiniei acestuia după finalizarea examinării pricinii poate fi privită ca un pretext de încasare a unor sume

cu titlu de prejudiciul moral pretins a fi cauzat, exclusiv în interes pecuniar personal.

Prin urmare, instanța de apel a notat că în speță nu există careva motive de tergiversare a examinării cauzei or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept, tergiversare examinării a examinării cauzei, din care motiv nu se rețin argumentele reclamantului în acest sens.

Totodată, este de remarcat faptul că termenul rezonabil urmează a fi apreciat în colaborarea și cu termenii prevăzuți de legislația procesuală civilă, fiind stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea unor principii fundamentale ale dreptului procesual civil, cum ar fi: principiu disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces, reglementări prevăzuți de art. 26, 27 Cod de procedură civilă, principii care în ansamblu lor materializează dreptul părții la un proces echitabil.

De altfel, conform art. 2 alin. (2) din Legea nr. 87, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Astfel, Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la constatarea faptului că instanța a depășit termenul rezonabil pentru examinarea pricinii în situația în care părțile în mare măsură au contribuit la prelungirea acestui proces, prin urmare, instanța de apel a considerat că intimatul nu are calitatea procesuală în cauza dată, iar argumentele acesteia poartă un caracter declarativ, formal fără a dispune de careva suport atât probatoriu, cât și legal.

La 10 mai 2022, Iuri Sorochin a declarat recurs, iar la 13 iulie 2022 a depus cerere de recurs suplimentar prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral, prin încasarea de la bugetul de stat a prejudiciului moral în sumă de 150 000 de lei.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei eronat a interpretat și aplicat legea, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-a invocat în cererea de recurs Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 11 ianuarie 2012 privind satisfacția echitabilă, art. 6 CEDO cât și art. 41 CEDO.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 05 mai 2022 și a expedit-o participanților la proces la 11 iulie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 130), astfel, recursul declarat la data de 10 mai 2022 și 13 iulie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 13 iunie 2022 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or până la data examinării recursului careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iuri Sorochin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iuri Sorochin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Iuri Sorochin ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iuri Sorochin, împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat